

**Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
w Chełmży**

**PRZEDMIOTOWE ZASADY
OCENIANIA Z PRZYRODY**

Rok szkolny 2017/2018

Opracowała: mgr Elżbieta Piątkowska,
mgr Lucyna Słowińska.

Chełmża, wrzesień 2017r.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przyrody w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Chełmży.

I. Przedmiotowe zasady oceniania (PZO) opracowane zostały na podstawie:

1. Rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych,
2. Statutu Szkoły i Wewnętrznych Zasad Oceniania w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Chełmży,
3. PZO z przyrody uwzględnia podstawę programową kształcenia ogólnego i program nauczania przyrody w liceum ogólnokształcącym – Wymagania edukacyjne wynikające z realizowanego programu nauczania (nr 658/1/e/2013).

II. Celem PZO zajęć przyroda jest poszerzanie wiedzy uczniów z zakresy nauk przyrodniczych.

1. Poniższa tabela przedstawia tematy zajęć. Na zajęciach można realizować bądź wątek tematyczny, czyli omówić wybrany temat w zakresie przedmiotów: fizyka, chemia, biologia, geografia, bądź wątek przedmiotowy, czyli omówić pełną grupę tematów w obrębie wybranego przedmiotu. (*Dopuszcza się realizację wątku tematycznego zaproponowanego przez nauczyciela.*) Zajęcia powinny objąć, co najmniej cztery wątki (np. cztery wątki tematyczne lub dwa wątki tematyczne i dwa wątki przedmiotowe).

Zagadnienia	Wątki tematyczne	Wątki przedmiotowe			
		fizyka	chemia	biologia	geografia
A. Nauka i świat	1. Metoda naukowa i wyjaśnianie świata	1.1	1.2	1.3	1.4
	2. Historia myśli naukowej	2.1	2.2	2.3	2.4
	3. Wielcy rewolucjoniści Nauki	3.1	3.2	3.3	3.4
	4. Dylematy moralne w nauce	4.1	4.2	4.3	4.4
	5. Nauka i pseudonauka	5.1	5.2	5.3	5.4
	6. Nauka w mediach	6.1	6.2	6.3	6.4
	7. Nauka w komputerze	7.1	7.2	7.3	7.4
	8. Polscy badacze i ich odkrycia	8.1	8.2	8.3	8.4
	9. Wynalazki, które zmieniły świat	9.1	9.2	9.3	9.4
	10. Energia od Słońca do żarówki	10.1	10.2	10.3	10.4
B. Nauka i technologia	11. Światło i obraz	11.1	11.2	11.3	11.4
	12. Sport	12.1	12.2	12.3	12.4
	13. Technologie współczesne i przyszłości	13.1	13.2	13.3	13.4
	14. Współczesna diagnostyka i medycyna	14.1	14.2	14.3	14.4

	15. Ochrona przyrody i środowiska	15.1	15.2	15.3	15.4
	16. Nauka i sztuka	16.1	16.2	16.3	16.4
	17. Uczucie się	17.1	17.2	17.3	17.4
	18. Barwy i zapachy świata	18.1	18.2	18.3	18.4
C. Nauka wokół nas	19. Cykle, rytmy i czas	19.1	19.2	19.3	19.4
	20. Śmiech i płacz	20.1	20.2	20.3	20.4
	21. Zdrowie	21.1	21.2	21.3	21.4
	22. Piękno i uroda	22.1	22.2	22.3	22.4
	23. Woda - cud natury	23.1	23.2	23.3	23.4
	24. Największe i najmniejsze	24.1	24.2	24.3	24.4

2. Ogólne cele kształcenia

Zgodnie z podstawą programową **celami kształcenia ogólnego** na III i IV etapie edukacyjnym są:

- przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk,
- zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów,
- wykształcenie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

III. Wymagania ogólne kształcenia dotyczące przedmiotu uzupełniającego przyroda przedstawia poniższa tabela

Zakres treści	Cel
Nauka i świat	Rozumienie metody naukowej, polegającej na stawianiu hipotez i ich weryfikowaniu za pomocą obserwacji i eksperymentów
	Prezentacja danej dyscypliny naukowej pod kątem specyfiki metod, roli, jaką odgrywa w wyjaśnianiu świata, problemów etycznych i społecznych
Nauka i technologia	Prezentacja najważniejszych zastosowań praktycznych osiągnięć nauki
Nauka wokół nas	Prezentacja zjawisk codziennego życia i ciekawostek, w których wyjaśnianiu pomocna jest nauka

IV. Kryteria oceny z przyrody:

1. Ocena **celująca**:
  - a) wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania (uczeń opanował ponad 100% wiadomości programowych oraz wiadomości ponadprogramowych);
  - b) szerokie zainteresowania;
  - c) umiejętność rozwiązywania problemów praktycznych omawianych na lekcjach;
  - d) umiejętność prezentowania przygotowanych wcześniej opracowań;
  - e) umiejętność uczestniczenia w rzeczowej dyskusji;
  - f) udział w olimpiadach z danego przedmiotu i zajęcie punktowanego miejsca w finale okręgowym i krajowym;
  - g) w pracy pisemnej nie występują błędy ortograficzne i interpunkcyjne.

2. Ocena **bardzo dobra**:
  - a) znajomość wiadomości i umiejętności wprowadzanych na lekcjach i sprawne posługiwanie się nimi (uczeń opanował do 100% wiadomości programowych);
  - b) umiejętność wyjaśniania przyczynowo-skutkowego;
  - c) samodzielne rozwiązywanie wskazanych przez nauczyciela zadań innych niż przykłady rozwiązywane na lekcji;
  - d) umiejętność zbierania i gromadzenia danych z bezpośrednich i pośrednich źródeł informacji;
  - e) umiejętność oceny wartości lub przydatności danych zebranych z różnych źródeł;
  - f) zrozumienie konieczności tolerancji dla innych systemów wartości i kultury.

3. Ocena **dobra**:
  - a) wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości materiału (uczeń opanował do 85% wiadomości programowych);
  - b) sprawność w posługiwaniu się terminologią;
  - c) zrozumienie wpływu procesów na cechy i stan danego środowiska;
  - d) poprawne, samodzielne rozwiązywanie typowych zadań teoretycznych i praktycznych;
  - e) umiejętność korzystania z różnych źródeł;
  - f) rysowanie prostych wykresów;
  - g) umiejętność dokonywania porównań.

4. Ocena **dostateczna**:
  - a) opanowanie podstawowych wiadomości i umiejętności pozwalających na czynienie dalszych postępów w nauce (uczeń opanował do 70% wiadomości programowych);
  - b) znajomość podstawowej terminologii;
  - c) rozwiązywanie zadań o średnim stopniu trudności;
  - d) zrozumienie niektórych prostych współzależności między środowiskiem a człowiekiem.

5. Ocena **dopuszczająca**:
  - a) odtwarzanie podstawowych informacji związanych z tematami określonymi w programie (uczeń opanował od 30% do 50% podstawy programowej);
  - b) rozwiązywanie prostych, typowych zadań z przedmiotu, również z pomocą nauczyciela;

6. Ocena **niedostateczna**:
  - a) brak podstawowych wiadomości, uniemożliwiający dalsze zdobywanie wiedzy (uczeń opanował poniżej 30% podstawy programowej);

b) brak umiejętności rozwiązywania prostych zadań nawet z pomocą nauczyciela.

V. Zasady oceniania:

1. Uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości;
2. Sprawdziany (prace klasowe) i odpowiedzi ustne są obowiązkowe;
3. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy;
4. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane; obejmują 3 ostatnie lekcje lub zadanie domowe;
5. Uczeń nieobecny na sprawdzianie (pracy klasowej) musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem; nie napisanie pracy w drugim terminie jest równorzędne z oceną niedostateczną.
6. Pracę klasową napisaną na ocenę niedostateczną można poprawić; poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia poinformowania o ocenach; uczeń poprawia pracę tylko raz i brana jest pod uwagę ocena z pracy poprawionej;
7. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez 2 kolejne lekcje (nie dotyczy prac klasowych);
8. Uczeń ma prawo do zgłoszenia raz w semestrze nieprzygotowania się do lekcji; przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji; nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza w trakcie czytania listy obecności; nauczyciel ma prawo zwiększyć liczbę nieprzygotowań;
9. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną;
10. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną w I semestrze, ma obowiązek w przeciągu 14 dni roboczych zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia terminu i formy zaliczenia semestru;
11. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej. O ocenie śródrocznej i rocznej nie decyduje średnia ocen bieżących, ale ich hierarchia ważności oraz termin wywiązywania się uczniów z wykonywania wymaganych prac w danym semestrze. Ocena roczna uwzględnia oceny uzyskane przez ucznia w semestrze I i II, nie może być jednak wyższa (niższa) od oceny uzyskanej w semestrze I o dwie i więcej oceny.
12. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego i udostępniania go nauczycielowi przedmiotu do wglądu (zeszyt nie jest oceniany, ocenie podlegają jedynie prace domowe, które powinny być w zeszycie przedmiotowym, również karty pracy rozdawane na lekcji przez nauczyciela).
13. Każdy uczeń ma prawo podwyższyć sobie ocenę roczną (o jedną ocenę). Uczeń, który wyraża wolę podwyższenia oceny z przedmiotu składa wniosek do wychowawcy bezpośrednio po zapoznaniu się z proponowaną oceną, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych. Uczeń nie może ubiegać się o ocenę celującą, ponieważ jej uzyskanie regulują oddzielne przepisy statutu.

17. Nauczyciel przedmiotu przypomina uczniowi wymagania na ocenę ubieganą przez niego. Forma poprawy oceny zależy od nauczyciela..

18. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników poprawy do której przystąpił uczeń.

19. Uczeń może być nieklasyfikowany z danego przedmiotu (przedmiotów) jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

20. Brak klasyfikacji oznacza, że nauczyciel nie mógł ocenić osiągnięć edukacyjnych ucznia z powodu absencji. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

21. Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na wniosek rodziców Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny. W przypadku braku zgody RP uczeń nie jest promowany do klasy programowo wyższej lub nie kończy szkoły.

22. Ocena semestralna i roczna z przyrody wystawiona zostaje na podstawie średniej ocen z czterech (trzech) przedmiotów geografia, biologia, fizyka i chemia, które składają się na ten przedmiot.

23. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych;

VI. Sposoby informowania uczniów.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z PZO. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane wszystkim uczniom. Wszystkie oceny oparte o opracowane kryteria są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego. W trakcie realizowania celów edukacyjnych i oceniania ucznia nauczyciel przedmiotu pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju i motywuje ucznia do dalszej pracy.

VII. Sposoby informowania rodziców/prawnych opiekunów

1. O ocenach cząstkowych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami (konsultacji), udostępniając zestawienie ocen.

2. Na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje w formie ustnej ucznia i za jego pośrednictwem rodziców o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej i możliwościach poprawy. Przewidywana ocena wpisywana jest do dziennika elektronicznego.

3. Na miesiąc przed klasyfikacją (semestralną lub końcową) uczniowie i ich rodzice oraz wychowawca klasy jest informowany o zagrożeniu oceną niedostateczną i możliwościami jej poprawy.

4. Oceny przekazuje rodzicom wychowawca, natomiast omawia nauczyciel uczący. Ponadto nauczyciel uczący informuje rodziców o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,

dostarcza informacji o trudnościach w nauce, uzdolnieniach ucznia, daje wskazówki do pracy z uczniem.

VIII. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości. Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia PPP oraz IPET, Ważnym czynnikiem jest również zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce. Nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 4) nie posiadającego orzeczenia i opinii wymienionych w pkt 1-3 ale objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

IX. Zasady oceniania słuchaczy w szkole dla dorosłych w formie zaocznej:

1. W czasie trwania semestru słuchacz zobowiązany jest wykonać wymagane ćwiczenia i prace kontrolne. Tematy i zadania ćwiczeń i prac kontrolnych słuchacze otrzymują do 15 października w semestrze jesiennym i do 15 marca w semestrze wiosennym.
2. Słuchacz oddaje wykonane ćwiczenia i prace kontrolne nauczycielowi, w semestrze jesiennym do 15 grudnia, a w semestrze wiosennym do 15 maja (w przypadku semestru programowo najwyższego do 31 marca).
3. Z przyrody obowiązuje co najmniej jedna praca kontrolna oddana w formie pisemnej.
4. Kryteria na poszczególne oceny są takie same jak w szkołach dziennych.
5. Podstawą klasyfikowania słuchacza w szkole dla dorosłych jest semestralny egzamin ustny z przyrody, przeprowadzony w ostatnim tygodniu nauki każdego semestru.
6. O terminie rozpoczęcia klasyfikacji semestralnej należy powiadomić słuchaczy co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem klasyfikacji.
7. Do egzaminu semestralnego w szkole dla dorosłych dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na obowiązkowe zajęcia edukacyjne, bądź na obowiązkowe zajęcia konsultacyjne przewidziane w szkolnym planie nauczania, w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia, oraz uzyskał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania.
8. Oceny z ustnych egzaminów semestralnych, o których mowa w ust 5 ustala się wg kryteriów, o których mowa w pkt IV PZO.